

Afrikaans Eerste Addisionele Taal

Graad 5

Kwartaal 1: Week 3 & 4

Informele aktiwiteite

Gesels saam

Saterdagmiddag

'n Week later

Gesels saam met jou maats en onderwyser oor die volgende vrae.

- Wat dink jy het die vragmotor by die water gedoen? Waarom?
- Die prentjies beeld die lewe van die visse 'n week later uit. Wat kan jy uit die prentjies aflei?
- Wat kan met 'n persoon gebeur wat die water sou drink?

Vertel eie nuus

Gesels in groepe oor vuil water in jou omgewing. Gebruik die volgende vrae:

- Is daar 'n rivier of 'n dam in jou omgewing?
- Is die water besoedel (vuil)?
- Bly jy in 'n straat waar water heeltyd loop?
- Weet jy van mense wat siek geword het van water?
- Waarom het hulle siek geword?
- Doen iemand iets aan die besoedeling?
- Gee raad oor hoe om jou omgewing, riviere en damme te beskerm teen besoedeling.

Taalspeletjie

Pas die regte woord by die regte prentjie.

vraagteken	hoofletter	komma	punt	uitroepteken
1. .	2. ,	3. M		
4.	?	5.		!

Gee en volg eenvoudige instruksies

Lees die pamflet oor "Hande was". Werk in groepe. Bring 'n klein plastiekbakkie, seep en handdoek klas toe. Voer die instruksies uit van hoe om hande te was. Maak beurte sodat almal 'n beurt kry om instruksies uit te voer en te gee.

Hande was

Jy moet jou hande was ...

1. Voordat jy eet of aan kos raak, soos wanneer jy help kook of bak.
2. Wanneer jy aan troeteldiere of enige ander diere gevat het.
3. Wanneer jy 'n siek persoon besoek.
4. Nadat jy jou neus geblaas, genies of gehoes het.
5. Nadat jy die toilet gebruik het.
6. Nadat jy buite gespeel het.

Was jou hande

Skryf en aanbied: Feitelike hervertelling

Skryf en feitelike skryfstuk en verduidelik aan ‘n maat wat TB is.

- Gee jou skryfstuk ‘n naam.
- Gebruik die volgorde en die sleutelwoorde in die raamwerk om jou te help.
- Gebruik regte woordeskat, spelling en skryftekens.
- Ontwerp ‘n plakker aan die einde van jou skryfstuk om mense te waarsku teen TB.

Wat is TB? tuberkulose, asem, kieme, bloed, vreeslik

Hoe kry jy TB? druppels slym, asem

Tekens van TB hoes, gewig, eetlus

Wat moet jy doen? inspuiting, dokter toe

Ontwerp ‘n plakker: Kort slagspreuk met ‘n illustrasie (prentjie)

Taalstukture & -konvensies

Punktuasie & leestekens

- Hoofletters**
- Gebruik aan die begin van 'n sin.
  - Name van persone, dorpe, vanne.
- My naam is Puleng. My van is Mbuli en ek woon in die Vrystaat.

M P V

- Punt**
- Aan die einde van 'n sin.
  - By afkortings.
- My naam is Puleng.
mnr.

•

- Komma**
- Tussen selfstandige naamwoorde
  - Tussen werkwoorde
- Kieme beland in jou bene,
longe en niere.
- Tekens van TB is hoes,
sweet en eetlus wat kwyn.

,

- Vraagteken**
- Wanneer 'n vraag gevra word.
- Hoe kry jy TB?

?

- Uitroepteken**
- Wanneer iets uitgeroep word
- Pasop! TB laat jou vreeslik siek word.

!

Spelling: d-/t- woorde, i-/ie- woorde, v-/f-woorde

Leer hoe om die volgende woorde te spel.

kort	vingers
bloed	vuil
word	moet

hard	loopmagie
toilet	provinsie
mond	Vrystaat

Skryf die sinne oor en vul die regte punktuasie in:

1. die digter se naam is fanie viljoen (4)
2. die minste cholera-gevalle is in die wes-kaap en die noord-kaap (6)
3. tekens van TB is hoes gewigverlies koorsigheid sweeterigheid en bloed in jou spoeg (4)
4. wat kan gebeur wanneer jy gemors in rivierwater gooи (2)
5. wat is tb (3)
6. stop moenie riviere besoedel nie (4)
7. eina my maag pyn (3)

Totaal: 26

Afkortings

‘n Afkorting is ‘n verkorting van ‘n woord. Leer die volgende afkortings.

tuberkulose	TB
kilogram	kg
nommer	nr.
bladsy	bl.
televisie	TV